

Een actieprogramma voor het behoud van de vinpootsalamander in het Houtland

De vinpootsalamander is in West-Vlaanderen typisch voor de zandstreek en het Heuvel-land. Hij ontbreekt in de duinen, polders en leemstreek. In de zandstreek houdt de soort globaal goed stand in poelen in of dichtbij bos. Het grote merendeel van de poelen in het Houtland waarin de vinpootsalamander reeds werd aangetroffen, bevindt zich in of op minder dan 100 meter van bos.

De vinpootsalamander kan tientallen jaren lang gebruik maken van dezelfde poel, voor zover de kwaliteit ervan op peil blijft. Om de populaties op peil te houden, is het nodig om dichtgeslibde poelen te herstellen of nieuwe te graven. Er mag geen vis aanwezig zijn en ook helder water is een must. Het aanleggen van houtkanten als verbindend landbiotoop tussen bosfragmenten is ook erg nuttig en maakt het voor de vinpootsalamander mogelijk te migreren tussen de verschillende boscomplexen.

Beide bossen liggen nogal geïsoleerd en er werden pas (zeer) recent poelen gegraven. Dit is meteen ook de reden waarom de alpenwatersalamander en de kleine watersalamander - die minder afhankelijk zijn van poelen in bosgebied, en dus heel wat flexibeler zijn - de nieuwe poelen in het Plaisiersbos snel koloniseren. Maar zonder voldoende stapstenen (heggen, houtkanten,...) tussen de verschillende bosgebieden kan het nog tientallen jaren duren voor we de vinpootsalamander ook in deze 2 bosgebieden mogen verwelkomen.

Het Regionaal landschap Houtland voert een soortactieprogramma uit met als doel de populaties in de Brugse Zandstreek te behouden en te versterken. Er wordt gewerkt met clusters van bossen waar de soort voorkomt en waarbij het doel is om in elke cluster minstens 10 salamandervriendelijke poelen te hebben. Er wordt daarbij ook intensief samengewerkt met private boseigenaars.

De poelen die in het voorjaar van 2016 in Hoogveld werden gegraven zijn nog te pril om reeds veel waterleven te bevatten. Deze poelen zullen binnen een 2-tal jaar geïnventariseerd worden.

Afgelopen voorjaar werden opnieuw heel wat poelen geïnventariseerd. Zo werd nagegaan of en in welke mate de vinpootsalamander (nog) aanwezig is. Daarbij werden ook poelen in de Zedelgemse bosgebieden bezocht. Zowel historische als meer recenter gegraven poelen werden bemonsterd. In vrijwel alle poelen werden mooie resultaten genoteerd op vlak van amfibieën en ongewervelden.

Bij het uitvoeren van de inventarisaties werd het hygiëne-protocol strikt opgevolgd om te voorkomen dat de agressieve schimmels - *Batrachochytrium salamandrivorans* en *Batrachochytrium dendrobatidi* - zich tijdens het inventariseren eventueel zouden kunnen verspreiden. Alle gebruikte onderzoeksmaterialen en schoeisel werden telkens uitgebreid gereinigd en ontsmet.

De vinpootsalamander werd aangetroffen in Merkerveld en het westelijke deel van Doeveren, in Vloethemveld en het boscomplex rond Zevenkerke-Duvelsnest-Ter Heyde. In het Plaisiersbos zijn de alpen- en kleine watersalamander talrijk aanwezig, maar vonden we geen vinpootsalamander. Ook in de bestaande poel in Hoogveld werden geen vinpootsalamanders gevonden.

Legende

- Bosclusters_vinpoot2013_OD
- poelen via RLH
- ▲ Vinpootsalamander_2013-2016
- Vinpoot niet gevonden 2013_2016
- Kleine watersalamander (2010-2015)
- kleine watersalamander niet gevonden 2010_2016
- alpenwatersalamander (2010-2015)
- alpenwatersalamander niet gevonden 2010_2016

